

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1666/2015
16.06.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у радном спору тужиоца Д.К. из К., чији је пуномоћник Л.С., адвокат у К., против туженог Друштва за производњу и услуге Ј. А.Д. К., кога заступа С.Д., адвокат у К., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж1 1107/14 од 17.03.2015. године, у седници одржаној 16.06.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу број Гж1 1107/14 од 17.03.2015. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Краљеву број П1 906/12 од 14.01.2014. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 196.500,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву број П1 906/12 од 14.01.2014. године је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је као незаконито поништено решење туженог број 605/1 од 29.06.2012. године којим је тужиоцу запосленом на пословима радника на машинама за производњу, отказан анекс уговора о раду број 3098 од 23.12.2007. године и престао му радни однос 30.06.2012. године, па је обавезан тужени да тужиоца врати на посао у року од осам дана. Другим ставом изреке је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 163.500,00 динара, у року од осам дана.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом број Гж1 1107/14 од 17.03.2015. године преиначио назначену пресуду Основног суда у Краљеву тако што је одбио тужбени захтев тужиоца и одредио да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Против правноснажне пресуде апелационог суда, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужиоца на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/2011 и 55/2014), Врховни касациони суд оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је радио код туженог као машински инжењер од 1978. године. Странке су закључиле анекс уговора о раду 23.12.2008. године. Према члану 2. овог уговора је констатовано да тужилац има VI степен стручне спреме и да је по занимању машински инжењер, да ће обављати послове радника на машинама за производњу, да ће послове обављати у седишту послодавца у К. у складу са систематизацијом радних места за своје радно место. Међутим, у случају да је то неопходно запослени ће извршавати радне задатке ван просторија послодавца, а по инструкцијама добијеним од стране послодавца. Решењем од 29.06.2012. године тужиоцу је престао радни однос на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду. У образложењу решења је наведено да је дошло до смањења обима производње, да је послодавац извршио реорганизацију и укинуо одређена радна места, да је извршио рационализацију трошкова производње, да не постоје радна места на које би тужилац могао да буде распоређен, па ни да му се понуди у нижем степену стручне спреме. Отказу је претходила одлука Управног одбора туженог од 20.06.2012. године по којој су укинута поједина радна места, а међу њима и радно место на коме је радио тужилац. Тужени је донео Правилник о организацији и систематизацији послова 20.06.2012. године по коме су укинута радна места међу којима и радно место тужиоца.

Тужилац није обављао послове на које је био распоређен – радник на машинама за производњу, већ је обављао послове помоћног радника и то истовара и утовара. Правилник о организацији и систематизацији послова је тужени мењао 15.05.2012. године и 20.06.2012. године укидајући сукцесивно радна места тако да тужени није доносио Програм о решавању вишка запослених.

На основу овако утврђених чињеница првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца јер је оценио да је тужиоцу дат отказ незаконито, јер је тужилац радио послове који нису били предвиђени актом о систематизацији нити анексом уговора о раду, а код туженог није била ванредна ситуација у смислу угрожене безбедности запослених или имовине предузећа у којима би запослени морали да извршавају налоге без обзира на квалификацију и стручну спрему и радно место на које су распоређени. Навео је да тужени није поступао у складу са законским одредбама које се односе на одређивање вишка запослених, па је тако на основу одлуке од 20.06.2012. године предвиђено да се мења број запослених мимо члана 2. одлуке, по коме је радни однос престао за седам запослених, а фактички је укинута 17 радних места. Правилником од 15.05.2012. године је за радно место означено под ознаком „б“ било предвиђено 14 извршилаца, а за радно место одређено ознаком „д“ – 3 извршиоца, што значи да је 17 радних места угашено због престанка потребе за њима. Додао је да се из одлука које је доносио тужени не види колико је укупно радних места угашено и за којима је престала потреба. Извршио је упоређење Правилника о систематизацији и организацији радних места од 20.06.2012. године и 15.05.2012. године, па је утврдио да је Правилником од 15.05.2012. године ознаком „а“ било предвиђено седам извршилаца, а Правилником од

20.07.2012. године 25 извршилаца (радника на специјалној опреми за производњу), што значи да је повећан број извршилаца, а не смањен. Оценио је да тужени није дао ваљане разлоге због којих је тужиоцу у таквој ситуацији престао радни однос, као ни другим запосленима.

Другостепени суд је из утврђених чињеница извео супротан закључак о законитости решења о отказу уговора о раду, па је оценио да је тужени применио члан 179. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05, 61/05 и 54/09). Оценио је да је одлуку донео Управни одбор да се укину радна места и то између осталих радно место радника на машинама на којима је тужилац радио и наведени списак радника за чијим је радом услед економских и организационих потреба престала потреба. Тужени је донео и Правилник о систематизацији и организацији послова од 20.06.2012. године по коме радно место тужиоца није предвиђено, па је оценио да није било потребе за применом осталих допунских критеријума који се иначе примењују у случају смањења броја запослених ради утврђивања ко ће од одређеног броја запослених на одређеном месту бити проглашен технолошким вишком. Оценио је да нема незаконитог поступања туженог приликом одређивања тужиоца за технолошки вишак на радном месту радника на машинама за производњу.

По оцени Врховног касационог суда правилно је првостепени суд оценио да нису постојали оправдани разлози за отказ уговора о раду тужиоцу због престанка потребе за обављањем послова услед технолошких, економских и организационих промена код туженог на основу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду и правилно је поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду тужиоцу и обавезао туженог да га врати на рад.

Наиме, код утврђених чињеница да у моменту престанка потребе за радом тужилац није обављао послове које је требао да обавља према закљученом анексу уговора о раду од 23.12.2008. године, јер ти послови нису ни били предвиђени Правилником о систематизацији и организацији послова туженог, а који је важио пре спровођења организационих, технолошких и економских промена код туженог, већ је обављао послове помоћног радника – истовара и утовара, па није могао да буде проглашен технолошким вишком на пословима радника на машинама за производњу док је обављао послове помоћног радника.

Из наведеног разлога, Врховни касациони суд је оценио да је оспорено решење о отказу уговора о раду ваљало поништити као незаконито и обавезати туженог да тужиоца врати на рад као што је то оценио првостепени суд, па је преиначио одлуку апелационог суда утолико што је одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Врховни касациони суд је на основу члана 165. став 2. ЗПП одлучио о свим трошковима поступка јер је преиначио другостепену пресуду, па је обавезао тужену да тужиоцу на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 163.500,00 динара који се односе на састав тужбе и једног поднеска по 16.500,00 динара, заступања на четири рочишта по 18.000,00 динара и шест неодржаних рочишта по 9.750,00 динара, применом вађеже Адвокатске и Таксене тарифе, те за састав ревизије износ од 33.000,00 динара по опредељеном захтеву тужиоца. Трошкови поступка су одмерени на основу члана 153, 154. и 163. ЗПП.

Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1.
ЗПП.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**